

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/43/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120317054
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:6120317054.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, trvalý pobyt C. D. B. XXX, zastúpenej: CONSU L s.r.o., Gajova 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 858 552, proti žalovanej: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenej: Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., Horná 26, Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o 15.430 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 27. júna 2024 č. k. 10Csp/112/2020-400, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku (I.) v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 15.430 eur a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 300 eur p o t v r d z u j e a v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.430 eur od 19.3.2019 do zaplataenia r u š í a vec v tejto časti v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku (II.) o trovách konania štátu a v treťom výroku (III.) o trovách konania r u š í a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom (I.) uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 15.430 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.430 eur od 19.3.2019 do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 300 eur; druhým výrokom (II.) uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni trovy konania štátu vo výške 329 eur a tretím výrokom (III.) priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 442 ods. 1, § 788 ods. 1, § 795 ods. 1, § 797 ods. 1, 2, § 799 ods. 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov); § 4 ods. 2, § 11 ods. 6, § 15 ods. 1 ZoPZP (zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

1.1. Vecne zdôvodnil žalobkyňou uplatňovaným poistným plnením vo výške 15.430 eur, predstavujúcim vecnú škodu na motorovom vozidle žalobkyne BMW 750Li xDrive (rok výroby 2011), ktorá vznikla v dôsledku nárazu vozidla Ford Mondeo vodičom (E. D.), ktorý mal povinné zmluvné poistenie uzatvorené u žalovanej. K nehode bola privolaná polícia, ktorá ju zadokumentovala a určila vodiča vozidla Ford Mondeo za vinníka dopravnej nehody, s uložením mu sankcie. Žalobkyňa si u žalovanej riadne a včas uplatnila nárok z predmetnej poistnej udalosti a pracovník žalovanej vykonal obhliadku poškodeného vozidla, s určením rozsahu poškodenia. Za účelom ustálenia výšky škody na poškodenom vozidle, žalobkyňa oslovila súdneho znalca z odboru cestná doprava, odvetvie technický stav cestných vozidiel, odhad hodnoty cestných vozidiel (Ing. P. Drobný), ktorý znaleckým posudkom č. 3/2019 stanovil výšku

škody na vozidle sumou 15.430 eur. Napriek poskytnutým dokumentom k likvidácii poisťnej udalosti, žalovaná neposkytla poisťné plnenie.

1.2. Žalovaná sa bránila poukazom na súkromný znalecký posudok Ing. K. Köteles a č. 40/2019 zo dňa 13.5.2019 (ďalej len „znalecký posudok I.“), podľa záverov ktorého priebeh nehodového deja podľa popisu vodiča (E. D.) je možné z technického hľadiska vylúčiť. Nedošlo k popretiu, že k stretu motorových vozidiel došlo, ale rozsah poškodení zostal sporný. Analýza a simulácia priebehu dopravnej nehody vykonaná súdnym znalcom Ing. R. Červinkom v súkromnom znaleckom posudku č. 7/2021 (ďalej len „znalecký posudok II.“), predloženom žalobkyňou (ktorý vodičom E. D. opísaný priebeh dopravnej nehody označil za technicky prijateľný a pravdepodobný), vychádzala z predpokladu, že vozidlo Ford Mondeo v čase zrážky naplno brzdilo. Vodič motorového vozidla (E. D.) v oznámení poisteného však uviedol, že stlačil plyn (keď sa pohýnal z parkovacieho miesta, spadol mu mobil, ktorý chcel zdvihnúť a vodič, že sa približuje k autu, chcel rýchlo zastáť, pričom šliapol na plyn a nie na brzdu). Súdny znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok I., tak nemohol akceptovať z technického hľadiska závery znaleckého posudku II. predloženého žalobkyňou, vzhľadom na zrážku v odlišnom pohybovom stave vozidla Ford Mondeo. Popisovaný priebeh nehodového deja mali tiež vylučovať geometrická a energetická korešpondencia poškodenia v oblasti ľavého reflektora vozidla Ford Mondeo, absencia úlomkov pod miestom udávaného stretu, nekorešpondujúce stopy po čiernom plaste na skle ľavého reflektora vozidla BMW, charakter škrabancov na prednom nárazníku vozidla BMW. Znalci teda rozdielne opísali poškodenia na motorových vozidlách, ktoré napriek ich konfrontácii, zostali sporné, okrem plastových úlomkov, ktoré si znalec Ing. Köteles nevšimol, avšak znalec Ing. Červinka mal k dispozícii digitálne fotografie z polície a po vykonaní detailného záberu úlomky našiel.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že dňa 11. novembra 2018 došlo k poškodeniu prednej časti vozidla žalobkyne zn. BMW 750Li xDrive v dôsledku nárazu zo strany vinníka – vozidlo zn. Ford Mondeo, ktoré mal vinník poistené z titulu povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel u žalovanej. K nehode bola privolaná polícia, ktorá o nej vyhotovila záznam s uvedením špecifikácie nehody účastných vozidiel, ako i osoby vinníka, ktorý svoje zavinenie priznal, pričom opísal skutkový priebeh nehody. Na základe uvedených skutočností mal súd prvej inštancie preukázanú aktívnu aj pasívnu vecnú legitimitáciu strán sporu.

1.4. Súd prvej inštancie dôvodil, že žalobkyňa niesla dôkazné bremeno preukázania hmotnoprávných predpokladov náhrady škody, v podobe porušenia právnej povinnosti, vzniku škody konkrétneho rozsahu a priamej príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti (protiprávnym konaním) a vznikom škody. Práve tretí atribút zodpovednostného vzťahu, popieraný protistranou, bol podstatnou spornou skutočnosťou (žalovaná tvrdila, že škoda na vozidle v žalobkyňou prezentovanom rozsahu, nemohla byť spôsobená v dôsledku nehody popísanej vinníkom nehody). Relevantné posúdenie uvedenej spornej skutočnosti (priebeh nehodového deja a jeho priamych dôsledkov na vec) vyžadoval podľa záveru súdu prvej inštancie znalecké odborné posúdenie. Strany sporu predložili spolu tri súkromné znalecké posudky.

1.5. Súd prvej inštancie zhrnul, že žalobkyňa svoje tvrdenia o výške škody opierala o znalecký posudok č. 3/2019, vypracovaný Ing. P. Drobným, ktorý škodu na vozidle určil sumou 15.430 eur, a na jeho základe si žalobkyňa uplatnila voči žalovanej náhradu škody. Žalovaná predložila znalecký posudok č. 40/2019, vyhotovený znalcom Ing. K. Kötelesom z 13.5.2019, podľa záverov ktorého možno priebeh nehodového deja popísaného vodičom E. D. z technického hľadiska vylúčiť. Nedošlo však pritom k popretiu stretu vozidiel, sporným zostal rozsah poškodenia. Tretím znaleckým posudkom č. 7/2021 vypracovaným znalcom Ing. R. Červinkom, predloženým žalobkyňou, bol prezentovaný záver pripúšťajúci priebeh dopravnej nehody opísaný vodičom za technicky prijateľný a pravdepodobný, pričom znalec tu vychádzal z predpokladu, že vozidlo Ford Mondeo v čase zrážky naplno brzdil (vodič pritom tvrdil, že v danom čase namiesto brzdy stlačil plynový pedál); výšku škody vyčíslil sumou 15.268 eur.

1.6. Súd prvej inštancie konštatoval, že vykonal rozsiahle dokazovanie, vrátane konfrontácie znalcov, za účelom odstránenia rozporov znaleckých posudkov (návrh na dokazovanie znaleckou organizáciou stranami konania v spore navrhnutá nebola), z ktorého vyplynulo, že škoda na vozidle z technického hľadiska mohla vzniknúť pri nehodovej udalosti. Znalec Ing. K. Köteles pri konfrontácii obmedzil svoju predchádzajúcu argumentáciu tak, že priebeh nehody nemohol zodpovedať priebehu uvádzaného vodičom (E. D.), ktorý bol pri nehode jej jediným účastníkom. Podľa záveru súdu prvej inštancie, ak teda existuje čo i len jedna objektívna možnosť, že ku zrážke vozidiel a s tým súvisiacemu následnému poškodeniu vozidla, mohlo dôjsť (čo v danom prípade zo znaleckých posudkov vyplynulo), bolo potrebné uzavrieť, že priama príčinná súvislosť preukázaná bola. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj námietkou možnej zaujatosti, spochybňujúcej relevanciu záverov prezentovaných žalobkyňou vo vzťahu k osobe znalca protistrany Ing. K. Köteles, ktorý nesporne spolupracoval so žalovanou štyri roky, spoluprácu

ukončil v roku 2019 a do uvedeného času pravidelne vypracovával posudky na základe zadania žalovanej. Posudok ním vypracovaný (13.5.2019) bol teda realizovaný v čase predmetnej spolupráce, prípadne bezprostredne po jej ukončení, ktorá skutočnosť v kontexte tzv. teórie zdania navodzuje stav, kedy posudzovaný (čo do vierohodnosti a nezávislosti) subjekt sa navonok nezávislým všeobecne javiť nemusí.

1.7. Vo vzťahu k samotnému rozsahu a kvantitatívnemu určení výšky škody, súd prvej inštancie uviedol, že nemal dôvod, vzhľadom na len všeobecné potretie výšky škody žalovanou, nevychádzať zo znaleckých posudkov predložených žalovanou. V tomto smere sa súd vysporiadal s námietkou žalovanej ohľadne absencie preukázania skutočných nákladov na opravu vozidla vykonanú autorizovaným servisom. Súd vychádzal z definície škody v ustanovení § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, deliacu sa na skutočnú škodu a ušlý zisk. V prípade skutočnej škody ide o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody. Tento rozdiel v hodnote majetku je potrebné nahradiť peňažným plnením alebo uvedením veci do predošlého stavu. Vyčíslenie škody, predstavujúce uvedený rozdiel v hodnote majetku, znaleckým posudkom, je preto podľa záveru súdu dôkazom preukazujúcim výšku škody. Existencia škody nie je podmienená už vykonanou opravou vozidla v konkrétnej sume nákladov na opravu už vynaložených, ale môže byť preukázaná aj znaleckým vyčíslením nákladov, ktoré vzniknú v súvislosti s opravou.

1.8. Znalecké posúdenie výšky škody v žalobkyňou predloženom posudku Ing. P. Drobného prezentuje škodu ako náklady potrebné na uvedenie poškodenej veci do pôvodného stavu. Súd prvej inštancie zdôraznil, že materiálna správnosť záverov znaleckého posudku žalovanou nebola v konaní účinne popretá. V danej súvislosti žalovaná uviedla len to, že žalobkyňa nepreukázala realizáciu opravy autorizovaným servisom v súlade so zápisom o poškodení vozidla; nepoprela však dôvodnosť potreby konkrétnej čiastkovej opravy uvedenej v znaleckých posudkoch, ani prípadnú nadbytočnosť výmeny konkrétneho komponentu. S uvedeným záverom korešponduje i účel samotného inštitútu povinného zmluvného poistenia, v rámci ktorého po relevantnom uplatnení plnenia oprávneným subjektom, je poisťovateľ povinný plniť poisťné zodpovedajúce náhrade škody podľa všeobecných princípov obsiahnutých v Občianskom zákonníku, v časovo limitovanej dobe, za účelom uľahčenia pozície poškodeného (z rovnakého dôvodu je poškodenému zákonom priznaný priamy nárok voči poisťovni), ktorý do uvedenia poškodenej veci do pôvodného stavu nemusí vynaložiť vlastné prostriedky (ktorými v dostatočnej miere ani nemusí aktuálne disponovať), ale prostriedky poisťovne. Vzhľadom na absenciu účinného popretia výšky a rozsahu škody, súd prvej inštancie vyhodnotil, že prvým znaleckým posudkom došlo k preukázaniu výšky náhrady škody vyčíslenej sumou 15.430 eur, ktorú uložil žalovanej zaplatiť žalobkyňi.

1.9. Za dôvodnú časť žaloby považoval súd prvej inštancie i uplatnený nárok na zaplatenie sumy 300 eur, predstavujúcej náklady na vypracovanie znaleckého posudku č.3/2019, požadovaný v súlade s ustanovením § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorého vznik a výšku žalobkyňa preukázala a tento čiastkový nárok žalovanou účinne popretý v konaní nebol.

1.10. Súd prvej inštancie uviedol, že popri istine má žalobkyňa právo aj na úrok z omeškania uplatnený v zákonnej výške 5 % ročne z dlžnej sumy 15.430 eur, a to od 19.3.2019 do zaplatenia, teda po uplynutí troch mesiacov odo dňa ohliadky vozidla žalovanou, v ktorom časovom limite bola táto povinnosť daná v zmysle § 11 ods. 5 ZoPZP. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil zásadou úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP (s poukazom na plný procesný úspech žalobkyne, priznal jej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %). Obdobne súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť aj náhradu trov konania štátu vo výške 329 eur, predstavujúcej znalečné.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) (nesprávnymi skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie) a § 365 ods. 1 písm. h) CSP (nesprávnym právnym posúdením veci). Žalovaná označila záver súdu prvej inštancie o naplnení priamej príčinnej súvislosti, a s tým súvisiacej prevahy dôkazov, za nedostatočne odôvodnený, a tým aj za nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, tiež nesprávne právne posúdený. Žalobkyňa síce predložila v konaní dva znalecké posudky, ale len jeden z nich riešil možný priebeh nehodového deja (znalecký posudok č. 7/2021 vypracovaný znalcom Ing. R. Červinkom). Ďalší znalecký posudok č. 3/2019 vyhotovený znalcom Ing. P. Drobným sa zaoberal výškou škody na motorovom vozidle žalobkyne. Nešlo teda o prevahu dôkazov na strane žalobkyne. Vykonaná konfrontácia znalcov priamu príčinnú súvislosť medzi konaním vodiča a vznikom škody na motorovom vozidle žalobkyne, podľa názoru žalovanej, nepreukázala, keďže znalci pri konfrontácii zotrvali na svojich znaleckých posudkoch. Podľa žalovanej neobstojí ani konštatovanie súdu prvej inštancie spochybňujúce nezávislosť znalca žalovanej Ing. K. Kóteles. Znalci žalobkyne zase pravidelne vykonávajú znaleckú

činnosť pre poškodené subjekty, pričom znalecký posudok č. 3/2019 vyhotovený znalcom Ing. P. Drobným bol vyhotovený v rovnaký deň ako si ho žalobkyňa objednala.

2.1. Vo vzťahu k výške škody žalovaná poukazovala na skutočnosť, že žalobkyňa žiadala žalovanú o plnenie rozpočtom. Z toho dôvodu by zo strany žalovanej prichádzalo do úvahy plnenie vo výške 8.751,10 eur, za predpokladu ak by žalobkyňa bola preukázala, že poškodené motorové vozidlo bolo opravené v autorizovanom servise (opravovni) a že jeho oprava bola vykonaná v súlade so zápisom o poškodení vozidla žalobkyne. Žalovaná namietala, že súd priznal žalobkyni sumu v zmysle znalcom určenej výšky škody na motorovom vozidle 15.430 eur (znalecký posudok č. 3/2019 znalca Ing. P. Drobného), pričom pri stanovení ceny opravy znalec vychádzal z predpokladu, že oprava vozidla bude uskutočnená, výmenou poškodených náhradných dielov za nové, za ktoré bude zaplatené, v dôsledku čoho dôjde k ujme na strane žalobkyne. Samotný znalecký posudok č. 3/2019 preto nie je podľa názoru žalovanej dôkazom o skutočnej škode. Žalobkyňa tak nepreukázala vznik škody, ktorá jej mala vzniknúť uskutočnením opravy jej motorového vozidla (žalovaná podporne poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/5/2017 a 6Co/20/2020).

2.2. Napokon žalovaná namietala záver súdu prvej inštancie o počiatku priznaných úrokov z omeškania, odo dňa 19.3.2019, po uplynutí troch mesiacov od vykonania ohliadky vozidla zo strany žalovanej. Uvedenú ohliadku motorového vozidla nerealizovala žalovaná, ale spoločnosť Slovepexperta, s.r.o., ako to vyplýva zo zápisu o poškodení motorového vozidla zo dňa 18.12.2018. Nie je preto možné určiť začatie plynutia premičacej doby v zmysle § 11 ods. 6, 7 ZoPZP odo dňa 19.12.2018. Spolu so žalobou žalobkyňa predložila aj uplatnenie nároku na poistné plnenie, ktoré doručila žalovanej 14.1.2019, od ktorého momentu začala plynúť žalovanej trojmesačná lehota v zmysle § 11 ods. 6 ZoPZP a následne pätnásťdňová lehota podľa § 11 ods. 7 ZoPZP. Žalovaná sa tak dostala do omeškania s peňažným plnením dňa 1.5.2019.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. V zmysle pokynov odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so všetkými tvrdeniami sporových strán a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne odôvodnil. V odseku 41 napadnutého rozsudku súd uvádza akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení znaleckých posudkov znalcov Ing. R. Červinku a Ing. K. Kőtelesu, resp. pri vzájomnej konfrontácii znalcov. Jasne a presvedčivo uviedol, že škody na vozidle z technického hľadiska mohli vzniknúť pri nehodovej udalosti a znalec Ing. K. Kőteles pri konfrontácii obmedzil svoju predchádzajúcu argumentáciu v zmysle, že priebeh nehody nemohol zodpovedať priebehu uvádzanému vodičom. Súd zdôvodnil prečo neprihliadol na tvrdenie škodcu a vychádzajúc zo záverov znalca Ing. R. Červinku dospel k záveru, že ak existuje čo i len jedna objektívna možnosť, že ku zrážke vozidiel a s tým súvisiacemu poškodeniu vozidla mohlo dôjsť (čo v danom prípade zo znaleckých posudkov vyplynulo), priama príčinná súvislosť preukázaná je. V odseku 42 odôvodnenia sa súd vysporiadal aj so skutočnosťou, pre ktorú možno minimálne v rámci tzv. teórie zdania považovať osobu znalca Ing. K. Kőtelesu za zaujatú, ktorý záver je zdôvodnený dlhodobou spoluprácou so žalovanou (obdobie 4 rokov). Na rozdiel od uvedeného žalobkyňa znalca Ing. R. Červinku oslovila prvýkrát, bez toho aby sa s ním poznala

3.1. K argumentu žalovanej o nesprávnej úvahe súdu o prevahe dôkazov, žalobkyňa uviedla, že sama o sebe nespôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ktorý obsahuje ďalšie zistenia a závery, odôvodňujúce správnosť napadnutého rozhodnutia.

3.2. Vo vzťahu k výške náhrady škody, v súvislosti s námietkou žalovanej o nepreukázaní realizácie opravy vozidla autorizovaným servisom, súd prvej inštancie konštatoval, že tvrdenia žalovanej o údajnom poskytnutí plnenia podľa rozpočtu (ak nedôjde k preukázaniu opravy vozidla v servise) nemajú oporu v žiadnom právnom predpise a ide len o nezákonný spôsob, ktorým poisťovne v minulosti znižovali výšku poistného plnenia pre poškodených, čím ich oberali o zákonom stanovené nároky. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni skutočnú škodu v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a pre vyčíslenie výšky škody je relevantným dôkazným prostriedkom znalecký posudok, ktorý žalobkyňa predložila.

3.3. Na rozdiel od rozpočtu, ktorého sa dovoľáva žalovaná, ten predstavuje len subjektívne vyčíslenie nákladov zo strany poisťovne, ktoré je pre ňu výhodné a nezohľadňuje reálne náklady na opravu vozidla. Uvedený záver potvrdil aj znalec Ing. R. Červinka v odpovedi na otázku č. 3 (pri výpočte nákladov na opravu nevychádzal z kalkulácie poisťovne vyčíslenej sumou 8.751,10 eur, pretože táto bola vypracovaná nesprávne, nekorektne a účelovo v neprospech poškodeného klienta, s uvedením viacerých konkrétnych príkladov). Najobjektívnejším prostriedkom na určenie výšky škody je práve znalecký posudok. Podľa dôvodovej správy k novele zákona ZoPZP (zákonom č. 177/2024 Z.

z.) je účelom navrhovanej úpravy v § 4 ods. 7 ZoPZP zabezpečiť jednotný postup poisťovateľov na slovenskom trhu a odstrániť tak problémy v aplikačnej praxi pri výpočte poistného plnenia na náhradu škody. V zmysle platnej právnej úpravy nebol explicitne stanovený spôsob výpočtu poistného plnenia na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, čo umožňovalo poisťovateľom postupovať podľa vlastného uváženia. Pri výpočte poistného plnenia na náhradu škody podľa § 4 odsek 2 písm. b), má preto poisťovateľ postupovať už podľa osobitného predpisu, ktorým je vyhláška MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.

3.4. Žalovaná svojou odvolacou argumentáciou vo vzťahu k výške škody tak potvrdzuje odôvodnenosť novely zákona ZoPZP. Znalecký posudok č. 3/2019 znalcom Ing. P. Drobným bol však vyhotovený v súlade s vyššie uvedenou vyhláškou, v dôsledku čoho sú argumenty žalovanej spochybňujúce spôsob určenia výšky škody bezpredmetné.

3.5. Argumentácia žalovanej o úrokoch z omeškania je nová. Spoločnosť Sloveperita, s.r.o., vykonáva pre žalovanú všetky obliadky pri vstupe do poistenia, ako aj pri likvidácii škodových udalostí. Teda ide o spoločnosť úzku spolupracujúcu so žalovanou. Žalobkyňa bola preto nútená vykonať ohliadku práve u tejto spoločnosti. V prípade odlišného právneho posúdenia odvolacím súdom, žalobkyňa má za to, že otázka obdobia, za ktoré sa má priznať úrok z omeškania, je otázkou právnou, preto rozsah obdobia pre priznanie úroku z omeškania je možné upraviť prostredníctvom zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu.

4. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní. Znalec Ing. K. Kőteles podľa jej názoru vylúčil priebeh škodovej udalosti deklarovaný škodcom, preto zostal sporný rozsah poškodení vozidla žalobkyne, ktoré mali pri škodovej udalosti vzniknúť. Žalobkyňa nepreukázala, ktoré konkrétne poškodenia na jej vozidle vznikli v príčinnej súvislosti s prevádzkou vozidla škodcu. Nie je známe v akom rozsahu mala na vozidle žalobkyne vzniknúť škoda a za týmto účelom žalobkyňa nenavrhol ďalšie dokazovanie, napr. znaleckým ústavom. Nezávislosť znalca Ing. K. Kőtelesa nebola žalobkyňou spochybnená. Skutočnou škodou, ktorú poisťovateľ, prípadne škodca, je povinný nahradiť poškodenému sa rozumie zníženie hodnoty majetku poškodeného, ktorou sú v prípade opravy motorového vozidla náklady na jeho opravu uhradené opravcovi a v prípade, ak k oprave nedošlo, ide o zníženie hodnoty motorového vozidla v dôsledku poškodenia. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/103/2020, ktorý sa vysporiadal s nárokom, keď si žalobca zvolil pri plnení z povinného zmluvného poistenia plnenie rozpočtom. Kalkulácia nákladov rozpočtom predstavuje dohodu medzi poisťovňou a oprávnenou osobou, že klient bude uspokojený nižšou náhradou škody, než v prípade vyúčtovania skutočných nákladov na opravu vozidla, a nebude povinný predkladať vyúčtovanie opravy.

4.1. Súd prvej inštancie nevyslovil v priebehu sporu predbežný právny názor, ktorým odôvodnil priznanie úroku z omeškania, preto žalovaná nemohla v priebehu konania predpokladať obdobie priznaného úroku z omeškania.

5. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné a vo vzťahu k úrokom z omeškania sú dané dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti. Potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Preukázaný skutkový stav je tak v sporovom konaní výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, ktoré boli povinné na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo navrhnúť dôkazy. Miera

splnenia povinnosti označiť alebo predložiť dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, zásadne predurčuje skutkový záver súdu, ako základ právneho posúdenia uplatneného nároku.

7. Pri preukazovaní nároku na náhradu škody nesie žalobca bremeno tvrdenia, že škodca je zodpovedný za vzniknutú škodu a dôkazné bremeno preukázania atribútov zodpovednostného vzťahu (protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom a zavinenie). Žalobca okrem preukázania základu nároku nesie aj dôkazné bremeno vo vzťahu k výške škody.

8. V prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila priamy nárok poškodeného voči žalovanej ako poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 ZoPZP). Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že k dopravnej nehode došlo, pričom nebolo sporné, že škodca (poistenec žalovanej - vodič E. D.) ním spôsobenú nehodu na motorovom vozidle žalobkyne uznal, čo potvrdil podpisom na zázname o dopravnej nehode, predloženým žalobkyňou a za vinníka dopravnej nehody bol uznaný príslušným policajným orgánom (ktorý ho mal sankcionovať blokovou pokutou). Žalobkyňa tak preukázala protiprávny úkon škodcu, ako i vznik škody na predmetnom vozidle a zavinenie škodcu (vodiča motorového vozidla Ford Mondeo). Sporná medzi stranami zostala príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom škodcu, vzhľadom na tvrdenie škodcu (vodiča vozidla Ford Mondeo), ktorý je poistencom žalovanej.

9. Žalobkyňa znaleckým posudkom znalca Ing. R. Červinku v spojení s jeho doplnením č. 1 a výpoveďou súdneho znalca, preukázala, že súdny znalec spracoval všetky tri alternatívy nárazu vozidla Ford Mondeo do vozidla žalobkyne BMW (brzdeného, nebrzdeného aj akcelerujúceho), pričom podľa záveru znalca skutočnosť či je v okamihu nárazu vozidlo v ktorejkoľvek z uvedených troch alternatív, nemá vplyv na výpočet energetických parametrov zrážky. Na uvedené závery znalec Ing. K. Kőteles vo svojej výpovedi reagoval tým, že nespochybňuje energetickú korešpondenciu ale korešpondenciu zanechaných stôp a poškodení, ako ani nevyklučuje možnosť stretu vozidiel nejakým spôsobom, ale nie tak, že vozidlo škodcu zrýchľovalo počas nárazu.

10. Vzhľadom na uvedené bolo rozhodujúce a právne významné to či rozsah a charakter škody na vozidle žalobkyne bol spôsobený pri predmetnej dopravnej nehode t.j. či škoda vznikla v dôsledku nárazu vozidla škodcu do odparkovaného vozidla žalobkyne pri predmetnej dopravnej nehode (nie to či priebeh nehodového deja uvádzaný škodcom, tak že vozidlo zrýchľovalo počas nárazu, korešponduje so zanechanými stopami a poškodeniami).

11. Pre rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo dôležité vyjadrenie znalca žalovanej, podľa záverov ktorého sa predmetná dopravná nehoda mohla stať, t. j. dopravná nehoda nebola vylúčená, ale nestala sa podľa jeho názoru tak ako bola opísaná vinníkom dopravnej nehody vodičom E. D. (poistencom žalovanej), ktorý bol jediným účastníkom nehodového deja. Žalobkyňa ako poškodenú stranu nebolo možné zaťažiť dôsledkami jej informačného deficitu (ktorý nezavinila), v súvislosti s priebehom nehodového deja (k dopravnej nehode došlo v jej neprítomnosti) a na druhej strane tým zvýhodniť poisťovňu škodcu (keďže podľa názoru znalca poisťovne dopravná nehoda sa nestala tak ako bola opísaná škodcom).

12. V posudzovanom spore bolo právne významné či poškodenia spôsobené na vozidle žalobkyne sú technicky prijateľné a vznikli pri danej dopravnej nehode (a súčasne na základe odborného vyjadrenia a znaleckého posudku znalca Ing. K. Kőtelesa, ako aj jeho výsluchu, nebolo vylúčené, že dopravná nehoda pri ktorej došlo k nárazu vozidla škodcu do vozidla žalobkyne sa stala a v jej dôsledku vznikli predmetné poškodenia na vozidle žalobkyne), preto bol opodstatnený záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa preukázala príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody. Ak žalovaná odmietla poskytnúť žalobkyni poistné plnenie (vo výške náhrady škody), niesla dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, pre ktoré jej zákonom stanovená povinnosť plniť nevznikla.

13. S poukazom na vyššie uvedené nemohla obstať stručná odvolacia námietka žalovanej (bod II. odvolania) o nepreukázaní atribútu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody. Rovnako tak nemohlo obstať vyhodnotenie dokazovania uvedenej spornej skutočnosti, že znalci pri vykonanej konfrontácii zotrvali na svojich znaleckých záveroch. Namietaná kvantifikácia dôkazných prostriedkov v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bola bez vplyvu na vecne správny záver súdu prvej inštancie o preukázaní príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody.

Súd prvej inštancie analyzoval i skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené v súvislosti s vierohodnosťou znaleckého posudku, vzhľadom na niekoľkoročnú spoluprácu žalovanej a znalca Ing. K. Kóteleša (ktorú nemožno prirovnávať k podávaniu posudkov znalca Ing. R. Červinku na základe požiadavky poškodených subjektov, kedy nešlo o spoluprácu uvedeného druhu ale o jedinú objednávku, na základe ktorej znalec vypracoval znalecký posudok pre fyzickú osobu nepodnikateľa). Záver týkajúci sa hodnotenia znaleckých posudkov v súvislosti s preukázanou skutočnosťou príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, bol opodstatnený aj bez uvedeného hodnotenia vierohodnosti znaleckého posudku súdom prvej inštancie.

14. V súvislosti s odvolacou námietkou o nedostatočnom zdôvodnení a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku v uvedenej časti, odvolací súd uvádza nasledovné.

15. Súd prvej inštancie v odsekoch 37 až 42 sa náležite vysporiadal so spornými a nespornými skutočnosťami medzi stranami konania, ohľadom hmotnoprávných predpokladov náhrady škody v podobe porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a priamej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. V napadnutom rozhodnutí teda súd prvej inštancie vymedzil rozhodujúci skutkový stav, stanoviska procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, pričom vyvodil vecne správne závery.

16. Strana konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/7/2009).

17. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba považovať taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/98/2017), čo nebol daný prípad.

18. Do práva na spravodlivý proces nepatrí ani právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená tiež právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/61/2010).

19. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/106/2010, RUIS R Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

20. Pod pojmom škoda v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 OZ sa rozumie ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/23/2008). Skutočnou škodou sa teda rozumie zmenšenie existujúceho majetku poškodeného v porovnaní so stavom, ktorý existoval pred spôsobením škody.

21. Podľa § 442 ods. 1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Za skutočnú škodu sa považuje ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a jej výška je daná rozdielom medzi majetkovým stavom poškodeného pred a po poškodení.

22. V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že škoda na motorovom vozidle žalobkyne bola spôsobená v rámci prevádzky motorového vozidla, keď poistený u žalovanej zapríčinil dopravnú nehodu, v dôsledku čoho došlo k poistnej udalosti (t. j. v dôsledku dopravnej nehody došlo k zmenšeniu majetku u žalobkyne).

23. Výška škody nie je pritom závislá na tom, či poškodený nechá vec opraviť, či si ju opravil sám alebo či ostala vec neopravená, rozsah náhrady škody nie je závislý ani od toho ako poškodený následne s vecou naložil, či si ju nechal poškodenú alebo ju predal, pretože tieto okolnosti nesúvisia s príčinou vzniku škody. Výška škody pritom nemusí byť preukázaná len vyúčtovaním jej opravy, keďže je možné ju preukázať spôsobom, že pri stanovení výšky škody sa bude vychádzať z ceny veci, ktorú vec mala v dobe pred poškodením a v dobe po poškodení veci.

24. V prejednávanej veci súd prvej inštancie konštatoval, že existencia náhrady škody nie je podmienená už vykonanou opravou vozidla v konkrétnej sume nákladov na opravu už vynaložených, keďže posúdenie výšky škody znaleckým posudkom Ing. P. Drobným stanovuje výšku škody výškou všetkých potrebných prostriedkov, ktoré sú nevyhnutné na obnovenie pôvodného majetku, v danom prípade na opravu vozidla tak, aby bolo z technického hľadiska rovnako prevádzkyschopné a malo hodnotu ako pred škodovou udalosťou. Súd prvej inštancie na základe prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany (§ 150 a § 151 CSP), dospel k správneému záveru, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno i vo vzťahu k preukázaniu o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody znížila, v prípade nevykonania opravy, predstavujúcu rozdiel medzi obvyklou cenou vozidla pred poškodením a obvyklou cenou vozidla po oprave, ktorú je škodca povinný nahradiť (znalecký posudok Ing. P. Drobného).

25. Nemohla preto obstať odvolacia argumentácia žalovanej o nepreukázaní výšky skutočnej škody v súvislosti s opravou poškodeného motorového vozidla, keďže žalobkyňa netvrdila, že poškodené motorové vozidlo bolo opravené, pričom námietky k výpočtu výšky škody v znaleckému posudku znalca Ing. P. Drobného žalovaná nevzniesla.

26. Žalobkyňa na preukázanie výšky škody na motorovom vozidle, ktorá vznikla pri predmetnej dopravnej nehode, na ktorú sú potrebné odborné znalosti ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, predložila znalecký posudok znalca Ing. P. Drobného, ktorý súd prvej inštancie kvalifikoval ako procesne prípustný dôkazný prostriedok, preukazujúci výšku škody (odsek 44 napadnutého rozsudku). Dôvodne súd prvej inštancie konštatoval, že materiálna správnosť záveru znaleckého posudku preukazujúceho výšku škody, žalovanou v konaní účinne popretá nebola, keďže žalovaná v danej súvislosti uviedla len to, že žalobkyňa nepreukázala realizáciu opravy autorizovaným servisom v súlade so zápisom o poškodení vozidla. Žalovaná však nepoprela dôvodnosť potreby konkrétnej čiastkovej opravy uvedenej v znaleckom posudku, ani prípadnú nadbytočnosť výmeny konkrétneho komponentu.

27. Vzhľadom na absenciu účinného popretia výšky škody, súd prvej inštancie žalobe vyhovel majúc za preukázanú výšku náhrady škody znaleckým posudkom, ktorého správnosť odvolacími námietkami ani napadnutá nebola. Uvedený záver korešponduje s legislatívnym zámerom novelizovaného znenia § 4 ods. 7 ZoPZP (zákonom č. 177/2024 Z. z.), cieľom ktorého podľa dôvodovej správy bolo zlepšiť fungovanie systému povinne zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zvýšiť ochranu poškodených osôb, v dôsledku nehody spôsobenej motorovým vozidlo. Konkrétne účelom navrhovanej právnej úpravy bolo zabezpečiť jednotný postup poisťovateľov na slovenskom trhu a odstrániť tak problémy v aplikačnej praxi pri výpočte poistného plnenia na náhradu škody. V zmysle dovtedajšej platnej právnej úpravy nebol explicitne stanovený spôsob výpočtu poistného plnenia na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stranou veci, čo umožňovalo poisťovateľom postupovať podľa vlastného uváženia. S účinnosťou od 1.8.2024 bol preto už explicitne stanovený spôsob výpočtu poistného plnenia na náhradu škody vzniknutej poškodením veci, a to podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorej postupoval aj znalec v znaleckom posudku predloženým žalobkyňou, preukazujúci výšku škody na motorovom vozidle (znalecký posudok znalca Ing. P. Drobného).

28. Nedôvodne potom žalovaná argumentovala poukazom na plnenie formou rozpočtu (bez preukázania vynaložených nákladov na opravu vozidla v servise), keďže medzi stranami nedošlo k zmluvnému konsenzu v uvedenom smere (ako ani k dobrovoľnému plneniu poisťovne) a žalobkyňi prislúchalo právo domáhať sa náhrady škody (pri výpočte poistného plnenia) zákonom stanoveným postupom, preukazovanej znaleckým posudkom (podľa ustanovení o všeobecnej hodnote majetku vyhláškou MS SR č. 492/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov). Navyac v znaleckom posudku znalec Ing. R. Červinka

vyhodnotil kalkuláciu žalovanej ako poisťovne (na základe ktorej bola vyčíslená suma 8.751,10 eur) ako nesprávnu, nekorektnú a účelovú, s uvedením konkrétnych dôvodov.

29. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Dôvodmi odvolania, ktoré odvolateľ uviedol v odvolaní do uplynutia lehoty na podanie odvolania bol odvolací súd viazaný. Zákonná koncentrácia konania sa uplatňuje teda aj v opravnom konaní (konanie o odvolaní), v zmysle ktorej lehota na podanie odvolania neohraničuje len samotné podanie odvolania, ale aj vymedzenie jeho obsahu, t. j. argumentáciu tvrdenej vadnosti rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 365 ods. 3 CSP). Na ďalšie odvolacie námietky spočívajúce v rozšírení odvolacej argumentácie žalovanej v odvolacej replike, preto odvolací súd nemohol prihliadať.

30. Odvolacie námietky neboli vznesené ani k nároku žalobkyne na zaplatenie sumy 300 eur, predstavujúcej náklady na vypracovanie znaleckého posudku č. 3/2019, v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorých vznik a výšku žalobkyňa podľa záveru súdu prvej inštancie preukázala (odsek 46 napadnutého rozsudku), pričom v konaní pred súdom prvej inštancie uvedený čiastkový nárok žalovanou ani účinne popretý nebol.

31. Odvolací súd podľa § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku (I.) v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyňi sumu 15.430 eur a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 300 eur ako vecne správny potvrdil.

32. Súd prvej inštancie v odseku 48 odôvodnenia napadnutého rozsudku počiatok úroku z omeškania z priznanej istiny odôvodnil odkazom na ustanovenie § 11 ods. 5 ZoPZP, ktoré ustanovenie v citovaných právnych predpisoch ani neuvádzal, ale predovšetkým absentovala právna úvaha k nemu, ako i vyhodnotenie preukázaného skutkového stavu v tejto časti. V odseku 34 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd citoval ustanovenie § 11 ods. 6 ZoPZP, regulujúce časové obdobie (troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti) skončenia prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne poskytnúť poistné plnenie a oznámenia poškodenému výšky poistného plnenia (či poskytnutia písomného vysvetlenia dôvodov poškodenému, pre ktoré poisťovňa odmietla poskytnúť alebo znížila poistné plnenie, alebo písomného vysvetlenia k uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia). V ustanovení § 11 ods. 7 ZoPZP je pritom stanovená lehota na splnenie povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinností. Vo vzťahu k úrokom z omeškania tak absentovali skutkové i právne závery, teda argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

33. V sporovom konaní súd postupuje v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ohľadom ktorých nesie každá zo strán dôkazné bremeno, pričom preukázaný skutkový stav je vždy výsledkom dôkaznej aktivity strán konania. Súd potom rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ako i na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné).

34. Ak konajúci súd nepojme do vyhodnocovania dokazovania všetky relevantné dôkazy a preukázané skutočnosti, z hľadiska predmetu konania, a nevysporiadania sa s nimi, potom je daná i objektívna prekážka pre záver o tom, či posúdil unesenie dôkazného bremena oboch sporových strán správne (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS90/2015). Hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo všetkého, čo v konaní vyšlo najavo. Na uvedené potom nadväzuje nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

35. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky), ako i článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.).

36. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne,

teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

37. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

38. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti úrokov z omeškania nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

39. Iné právne významné odvolacie námietky v odvolaní vznesené neboli. Všeobecný súd (prvoinštančný aj odvolací) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (postačuje ak rozhodnutie dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzalo do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania).

40. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvom výroku (I.) v časti úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.430 eur od 19.3.2019 do zaplatenia a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

41. Zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa vzťahovalo aj na závislé výroky II. o trovách konania štátu a III. o náhrade trov konania strán.

42. Vzhľadom na absenciu argumentačného základu v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie, v súvislosti s rozhodnutím o úrokoch z omeškania z priznanej istiny, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať, prichádzalo do úvahy len kasačné rozhodnutie a nebol daný dôvod na aplikáciu § 390 CSP, keďže predmetom prvého zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu bol základ uplatňovaného nároku a jeho výška, nie však príslušenstvo, konkrétne úroky z omeškania. Civilný sporový poriadok stranám konania priznáva, aby o spore bolo v jeho skutkových a právnych otázkach rozhodnuté v dvoch inštanciách tak, aby bola zabezpečená kvalita rozhodnutia, zodpovedajúca ústavným právam strán na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 570/2023).

43. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, rozhodnúť o nároku žalobkyne na zaplatenie úrokov z omeškania z dlžnej sumy, na základe vyhodnotenia výsledkov dokazovania v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania (v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu) a preukázaný skutkový stav subsumovať pod konkrétne ustanovenie právnej normy, s uvedením právnej úvahy a vysporiadaním sa s argumentáciou strán konania v tejto časti.

44. Podľa § 220 ods. 2 CSP súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a ako vec právne posúdil. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

45. Svoj právny záver zdôvodní súd zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

46. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, postupovať v súlade s procesnými pravidlami a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

47. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov aj odvolacieho konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

48. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.